

GEHEIM – verslag besloten sessie

Collegebrief wensen en bedenkingen 373869-2022, 14 september 2022

Aanwezig:

Els van der Weele (voorzitter), Ceciel Nieuwenhout (GroenLinks), Joren van Veen (PvdA), Jim Lo-A-Njoe (D66), Bart Hekkema (Partij voor de Dieren), Hans Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen), Daan Brandenburg (SP), Rik Heiner (VVD), Steven Bosch (Student en Stad), Laurent Dwarshuis (ChristenUnie), Jalt de Haan (CDA), Evelien Bernabela (Partij voor het Noorden), Philip Broeksma (wethouder), Wolbert Meijer (raadsadviseur), Sanne Ros (bestuursadviseur), Wouter van Bolhuis (programmamanager), Alfred Hamstra (projectmanager), Chris Munneke (projectregisseur).

De voorzitter geeft aan dat over de te bespreken brief geheimhouding is opgelegd, en dat daarom de bespreking ook achter gesloten deuren dient plaats te vinden. De aanwezigen gaan hiermee akkoord.

Het onderwerp van de brief is de verwerving van aandelen Zonnepark Fledderbosch. Hierover heeft de raad vorige week een technische sessie gehad. De raad kan nu wensen en bedenkingen kenbaar maken.

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks) staat positief tegenover het voornemen. Het gaat precies zoals GroenLinks dat graag ziet: in principe via coöperaties, maar altijd met de gemeente als achtervang. Ze geeft aan de zorgen over de financiën goed te begrijpen, maar wijst er op dat juist in het in financieel kritische jaar 2026 het met deze investering weer opwaarts zal gaan. Er zijn zeker ook nu al financiële zorgen, maar wat haar fractie betreft gaat het om een stabiele investering.

De heer Dwarshuis (ChristenUnie) vindt het een mooi voorstel, juist in deze tijd van stijgende energieprijzen. Vaak komen de winsten van zonneparken terecht bij grote bedrijven, dit is een mooie kans om het nu anders te doen. De risico's zijn wat hem betreft verantwoord. Hij heeft vertrouwen in de onderhandelingen, en ziet hierdoor ook kansen voor inwoners die zelf geen zonnepanelen kunnen leggen. Wat hem betreft hoeven de kosten niet in drie jaar terugverdiend te worden, maar kan er ook een vast percentage per jaar worden berekend om op die manier de financiële positie van de gemeente aan te sterken.

De heer Brandenburg (SP) is enthousiast, dit voorstel doet precies wat de SP vindt dat er moet gebeuren rond de energietransitie. De situatie rond de coöperatie geeft duidelijk aan dat dit niet iets is voor groepen inwoners, maar dat het een zaak voor de overheid is. Hij is niet voor het de eerste drie jaar versneld af te lossen maar wil juist gelijk al investeren.

De heer Bosch (Student en Stad) geeft aan dat zijn fractie duurzaamheid en energietransitie hoog in het vaandel heeft, maar juist daarom tegen dit voorstel is. De gemeente heeft geen onbeperkte investeringscapaciteit, je kunt je geld maar één keer uitgeven, en dan kun je beter investeren in een extra zonnepark dan in een park dat er toch al komt.

De heer Moerkerk (Stadspartij) is blij met het zonnepark, maar volgt tegelijk de lijn van Student en Stad. De gemeente zou deze 80 miljoen moeten droog houden voor andere projecten. Liever én én, dan investeren in wat er al ligt.

De heer De Haan (CDA) kan zich vinden in de lijn van het college. Hij vindt het een goede investering voor zowel de aarde als de portemonnee. Hij spreekt de hoop uit dat nog zoveel mogelijk inwoners van Ten Boer e.o. kunnen deelnemen. Wat betreft de financiële positie van de gemeente was het een lastige afweging binnen de fractie, maar uiteindelijk vindt men het een goede investering.

De heer Hekkema (Partij voor de Dieren) zegt dat zijn fractie een groot voorstander is van volledig eigendom voor de gemeente, en vindt het een vrij risicoloze investering. Hij vraagt of als 100% eigendom niet lukt ook een percentage tussen de 50 en 100% tot de mogelijkheden behoort.

De heer Lo-A-Njoe (D66) vindt grootschalig zon op land erg belangrijk en is enthousiast over dit park. Zijn fractie heeft echter bedenkingen bij de rol die de gemeente hierin denkt te moeten spelen, ook omdat er de komende tijd op andere terreinen ook grote financiële risico's genomen moeten worden. Hij maakt zich zorgen over een stapeling van risico's. Men is wel voorstander van verwerving, maar heeft grote vragen bij 100% eigendom. Ook bij 51% is er al een meerderheidsbelang. Hij vraagt zich ook af of de gemeente dit echt voor de inwoners doet, en dan straks als eigenaar de stroom ook onder de marktprijs gaat verkopen, of als echte ondernemer de volledige winst wil opstrijken.

De heer Heiner (VVD) heeft twijfels bij het gaan voor volledig eigenaarschap. De energietransitie is erg belangrijk, maar dit park gaat ook door als de gemeente niet investeert. Hij geeft aan dat zijn fractie sowieso geen voorstander is van zonneparken, gaat liever voor zon op daken. Hij vindt dat dit voornemen een te groot effect heeft op de financiën van de gemeente, en is van mening dat de gemeente alleen de rol van facilitator moet spelen.

De heer Van Veen (PvdA) vindt dat de energietransitie niet zonder publieke regie kan, en is daarom voor het aangaan van de onderhandelingen. Daarnaast is het ook voor het borgen van de ecologische voorwaarden beter dat de gemeente zelf de regie heeft. Hij hoopt wel dat het gesprek hierover in een later stadium – als de deal, wat hij hoopt, gelukt is – in de openbaarheid kan plaatsvinden, want we kunnen het alleen samen.

Mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden) ziet liever inzet op zon op daken. Ondertussen ziet ze wel de meerwaarde van dit park, het schiet daardoor sneller op. In dit uitzonderlijke geval kan de fractie het starten van deze onderhandelingen steunen. Verdere bewonersparticipatie is wel belangrijk.

Wethouder Broeksma is blij dat alle aanwezige fracties positief staan tegenover duurzame energie, en geeft aan dat dit zonnepark helpt om de energietransitie te versnellen. Daarbij gaat het de gemeente niet om winstmaximalisatie maar enkel en alleen om het maatschappelijk rendement. Het is een groot voordeel dat de realisatie van het park al voor een groot deel rond is, dat alle procedures al doorlopen zijn. Dat is een groot verschil met als je een nieuw park wil gaan aanleggen. Zodra de investeringen zijn terugverdiend gaat de gemeente erop vooruit. En dat voor een investering die relatief risicoloos is. Het college schat in dat het gaat om verantwoorde risico's, juist omdat je het geld terugverdient. Op de vraag of je niet beter je investeringscapaciteit elders kunt gebruiken: zoveel elders is er niet, meestal is de grond niet van de gemeente. Er zijn bij het onderhandelen slechts drie smaken: 0 %, 50 % en 100 %. Bij 50 % zit je met het risico van een andere partner die je niet kent, waar je geen grip op hebt en die ook kan wisselen. Bewonersparticipatie kunnen we pas regelen als we (deels) eigenaar zijn. Het college mag als eigenaar straks de stroom niet onder de marktprijs verkopen. Zon op dak heeft uiteraard ieders voorkeur, maar daarmee red je het bij lange na niet. Daarom zet de gemeente in op parallelle processen: zon op daken en zon op land.

De conclusie is dat een meerderheid van de raad positief staat tegenover het starten van de onderhandelingen. De wethouder geeft aan dat de gemeente dus een bod gaat doen, maar hij waarschuwt dat het daarmee nog geen gelopen race is.

De fracties van D66, Stadspartij, VVD, en Student & Stad geven aan tegen te zijn.